

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelsens förvaltning

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2025-07-15
Diarienummer: KS 2025/0046

Antagande av riktlinjer för invånarförslag - en ny utvecklad digital form av medborgarförslag

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav 2025-04-23 i § 4:14 sin förvaltning i uppdrag att utarbeta riktlinjer för införande av en ny utvecklad digital form av medborgarförslag benämnt invånarförslag, som en typ av e-förslag, i enlighet med tjänsteutlåtande daterat 2025-03-15.

Förvaltningen har tagit fram förslag på riktlinjer för invånarförslag som syftar till snabbare återkoppling och respons från kommunen vilket utökar det demokratiska inflytandet över de frågor som kommunen de facto har bestämmanderätt över och som är påverkansbara, samtidigt som den digitala hanteringen av förslagen förstärks genom e-tjänst men också genom möjligheten att skicka in sitt förslag per mejl. Förvaltningen föreslår att möjligheten att väcka medborgarförslag enligt Kommunallagens regelverk kvarstår under viss tid för att sedermera tas bort, efter att en utvärdering av införandet av invånarförslag har skett.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Anta riktlinjer för invånarförslag och därmed införa invånarförslag i Österåkers kommun från och med den 15 oktober 2025, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2025-07-15,
2. Möjligheten att väcka medborgarförslag kvarstår under en övergångsperiod med intentionen att tas bort efter allmänna valet 2026, efter att införandet av invånarförslag har utvärderats,

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta för egen del

3. Uppdra till Kommunstyrelsens förvaltning att utarbeta rutiner för handläggning och beredning av invånarförslag.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav 2025-04-23 i § 4:14 sin förvaltning i uppdrag att utarbeta riktlinjer för införande av en ny utvecklad digital form av medborgarförslag benämnt invånarförslag, som en typ av e-förslag, i enlighet med tjänsteutlåtande daterat 2025-03-15.

Förvaltningen har tagit fram förslag på sådana riktlinjer, som efter viss tid föreslås ersätta medborgarförslag enligt Kommunallagens regelverk. Riktlinjerna för invånarförslag är väl avvägda så att invånare som vill lämna förslag om något man vill se genomföras i kommunen kan göra detta och få ett adekvat svar eller beslut i de frågor som kommunen de facto har bestämmanderätt över och som är påverkansbara.

Genom att införa en ny utvecklad digital form av medborgarförslag i enlighet med riktlinjerna förväntas invånaren få snabbare återkoppling och respons från kommunen samtidigt som den digitala hanteringen av förslagen förstärks genom e-tjänst med möjlighet att legitimera sig genom Bank-ID. Man skulle därför kunna tala om att det rör sig om en typ av e-förslag. Det kommer dock finnas möjlighet att lämna förslag via e-tjänst utan e-legitimation men också att skicka in sitt förslag per särskild blankett, per brev eller per e-post.

Nämndernas beredningsorgan kommer att få ta ställning till hur inkomna invånarförslag ska behandlas.

Invånarförslag blir ett instrument att lämna förslag till kommunen om de frågor som kommunen de facto har bestämmanderätt över och som är påverkansbara, och att göra detta på ett förenklat och digitaliserat sätt med utökad återkoppling och respons från kommunen, vilket stärker medborgardialogen.

Förvaltningens förslag grundar sig på en omvärldsbevakning gällande hur invånarförslag har införts på liknande sätt i andra kommuner. Ärendet har också genomgått en remissrunda bland förvaltningarna inom kommunen.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen ställer sig positiv till att införa invånarförslag som en typ av e-förslag och ser fördelarna med en snabbare digital hantering för kommuninvånarna. Härigenom uppnås på ett bättre sätt målsättningen om ökad och fördjupad lokal demokrati och den nuvarande formen för

medborgarförslag torde därvid kunna fasas ut, möjligen i samband med inledningen av mandatperioden 2027.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens beslut om uppdrag, 2025-04-23 § 4:14
2. Tjänsteutlåtande 2025-03-15
3. Förslag till riktlinjer för invånarförslag, att börja gälla från och med 2025-10-15

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Peter Freme
Kanslichef

Skickas till
Kommunkansliet
Akt

Verifikat

Document ID 09222115557554808819

Dokument

tjut - Riktlinjer för invånarförslag

Huvuddokument

3 sidor

Startades 2025-08-20 15:55:41 CEST (+0200) av Stina

Nilsson (SN)

Färdigställt 2025-08-20 17:02:35 CEST (+0200)

Initierare

Stina Nilsson (SN)

Österåkers kommun

Org. nr 212000-2890

stina.nilsson@osteraker.se

Signerare

Peter Freme (PF)

Österåkers kommun

Org. nr 212000-2890

peter.freme@osteraker.se

Signerade 2025-08-20 17:01:19 CEST (+0200)

Staffan Erlandsson (SE)

Österåkers kommun

Org. nr 212000-2890

staffan.erlandsson@osteraker.se

Signerade 2025-08-20 17:02:35 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

